

Motion till riksdagen 2025/26:2794

av **Lawen Redar (S)**

Frigivning av Dawit Isaak

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att Dawit Isaak friges, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Det har nu gått 24 år sedan den svensk-eritreanske journalisten Dawit Isaak frihetsberövades i Eritrea. Han har aldrig åtalats, aldrig fått sin sak prövad i domstol och inga officiella anklagelser har någonsin presenterats mot honom. Eritrea har konsekvent vägrat ge svenska konsulära företrädare tillträde till Isaak och hans rättigheter har systematiskt kränkts.

Att en svensk medborgare hålls fängslad utan rättegång i snart ett kvarts sekel är ett allvarligt brott mot grundläggande mänskliga rättigheter och mot internationell rätt. Det är därför av största vikt att Sveriges regering, i nära samverkan med EU, FN och andra internationella aktörer, fortsätter och intensifierar arbetet för att Dawit Isaak ska friges.

Bakgrund

Dawit Isaak är journalist, författare och dramatiker. Han föddes den 27 oktober 1964 i Asmara, Eritrea, och kom till Sverige som asylsökande flykting 1986. Han bosatte sig i Lerums kommun och blev svensk medborgare 1992. När Eritrea blev självständigt återvände Isaak och engagerade sig i kulturliv och oberoende journalistik. Han var delägare i Eritreas första oberoende tidning, Setit.

I september 2001, efter att den så kallade G15-gruppen öppet kritiserat regimen och krävt demokratiska reformer, slog regeringen hårt mot oppositionella och oberoende medier. Den 23 september 2001 greps Dawit Isaak i sitt hem i Asmara. Sedan dess har han suttit frihetsberövad utan rättegång.

År 2005 rapporterades felaktigt att Isaak frisläppts, men det visade sig att han enbart förts till sjukhus för vård och därefter återförts till fängelse. Sedan dess har Eritrea fortsatt att förneka Sverige och omvärlden insyn i hans situation.

Internationella organisationer såsom FN:s människorättsråd och Reportrar utan gränser har gång på gång krävt att Dawit Isaak ska frigges. FN:s särskilda rapportörer har uttryckt stark oro för hans hälsa och påpekat att han hålls under förhållanden som sannolikt innebär tortyr och omänsklig behandling.

Arbetet för frigivning

Den svenska regeringen har under lång tid lagt ner stora resurser på att uppnå Isaaks frigivning. En särskild granskningskommission (SOU 2022:55) har utvärderat insatserna fram till 2021 och konstaterade att betydande diplomatiska ansträngningar gjorts, men utan att ge resultat.

Trots att Eritrea hävdar att Isaak enbart är eritreansk medborgare och därmed står utanför Sveriges konsulära rättigheter, är det rättsligt fastställt att han är svensk medborgare och därmed har rätt till svenskt skydd. Sverige har också åberopat Wienkonventionen om konsulära förbindelser.

Sedan september 2024 är Maria Malmer Stenergard (M) Sveriges utrikesminister. Det är viktigt att frågan om Dawit Isaak fortsatt ges högsta prioritet på regeringsnivå och i Sveriges internationella kontakter, inte minst inom EU och FN.

Slutsats

Att Dawit Isaak hålls fängslad utan rättegång efter 24 år är en av de mest allvarliga och långvariga kränkningarna av en svensk medborgares rättigheter i modern tid. Eritrea fortsätter att hävda att frågan är en intern angelägenhet, men det internationella samfundet har tydligt markerat att fallet rör fundamentala mänskliga rättigheter.

Riksdagen bör därför uppmana regeringen att under ledning av utrikesminister Maria Malmer Stenergard med all kraft fortsätta arbetet för Dawit Isaaks frigivning, i nära samarbete med internationella partners. Sverige måste outtröttligt använda alla tillgängliga diplomatiska medel för att verka för att Dawit Isaak återfår sin frihet.

Lawen Redar (S)